Europos Parlamentas
2024-2029

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas

2025/2061(INI)

06.11.2025

NUOMONĖ

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto

pateikta Biudžeto komitetui ir Biudžeto kontrolės komitetui

dėl teisinės valstybės sąlygų režimo įgyvendinimo
(2025/2061(INI))

Nuomonės referentas: Michał Wawrykiewicz

PA_NonLeg

PAKEITIMAI

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas teikia atsakingiems Biudžeto komitetui ir Biudžeto kontrolės komitetui toliau pateikiamą tekstą:

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
10 a nurodomoji dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	– atsižvelgdamas į 2025 m. liepos 16 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo įsteigiamas 2028–2034 m. Europos klestėjimo ir saugumo fondas ekonominės, teritorinės ir socialinės sanglaudos, žemės ūkio ir kaimo plėtros bei žuvininkystės ir jūrų reikalams ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2023/955 ir Reglamentas (ES, Euratomas) 2024/2509, (COM(2025)0565)) (NRPF reglamento projektas);

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
12 a nurodomoji dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	– atsižvelgdamas į savo 2024 m. balandžio 24 d. rezoliuciją dėl pagal ES sutarties 7 straipsnio 1 dalį vykstančių klausymų dėl Vengrijos teisinės valstybės stiprinimo ir susijusio poveikio biudžetui*[1a],** [1a] ***OL C, C/2025/3705, 2025 9 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3705/oj.

Pakeitimas 3

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
12 b nurodomoji dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	– atsižvelgdamas į savo 2024 m. sausio 18 d. rezoliuciją dėl padėties Vengrijoje ir įšaldytų ES lėšų*[1a]*,
	[1a] OL C, C/2024/5742, 2024 10 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5742/oj.

Pakeitimas 4

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
14 a nurodomoji dalis (naja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	– atsižvelgdamas į savo 2022 m. rugsėjo 15 d. rezoliuciją dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo, kuriuo pagal Europos Sąjungos sutarties 7 straipsnio 1 dalį nustatoma, jog esama aiškaus pavojaus, kad Vengrija gali šiurkščiai pažeisti vertybes, kuriomis grindžiama Sąjunga*[1a]*,
	[1a] OL C 125, 2023 4 5, p. 463.

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
14 b nurodomoji dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	– atsižvelgdamas į savo 2022 m. kovo 10 d. rezoliuciją dėl teisinės valstybės principo ir ES Teisingumo Teismo sprendimo pasekmių*[1a]*,
	[1a] OL C 347, 2022 9 9, p. 168.

Pakeitimas 6

Pasiūlymas dėl rezoliucijos

15 a nurodomoji dalis (naja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	– atsižvelgdamas į savo 2020 m. spalio 7 d. rezoliuciją dėl ES demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių mechanizmo sukūrimo*[1a]*,
	[1a] ***OL C 395, 2021 9 29, p. 2.***

Pakeitimas 7

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
15 b nurodomoji dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	– atsižvelgdamas į savo 2018 m. rugsėjo 12 d. rezoliuciją dėl pasiūlymo, kuriuo pagal Europos Sąjungos sutarties 7 straipsnio 1 dalį Taryba raginama nustatyti, ar esama aiškaus pavojaus,kad Vengrija gali šiurkščiai pažeisti vertybes, kuriomis grindžiama Sąjunga*[1a]*,
	[1a] ***OL C 433, 2019 12 23, p. 66.***

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
17 a nurodomoji dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	– atsižvelgdamas į savo 2022 m. gegužės 5 d. rezoliuciją dėl pagal ES sutarties 7 straipsnio 1 dalį vykstančių klausymų dėl Lenkijos ir Vengrijos*[1a]*,
	[1a] ***OL C 465, 2022 12 6, p. 147.***

Pakeitimas 9

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
17 b nurodomoji dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	– atsižvelgdamas į savo 2023 m. birželio 1 d. rezoliuciją dėl teisinės valstybės principo ir pagrindinių teisių pažeidimų Vengrijoje ir ES lėšų įšaldymo*[1a]*,
	[1a] OL C, C/2023/1223, 2023 12 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1223/oj.

Pakeitimas 10

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
19 a nurodomoji dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	– atsižvelgdamas į 2024 m. kovo 25 d. Parlamento pareikštą ieškinį Komisijai byloje C-225/24, kuriame prašoma, kad Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (ESTT) panaikintų 2023 m. gruodžio 13 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimą C(2023)9014*[1a]*,
	[1a] OL C, C/2024/3063, 2024 5 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3063/oj.

Pakeitimas 11

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
21 nurodomoji dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
– atsižvelgdamas į savo Biudžeto kontrolės komiteto faktų nustatymo misijų į Vengriją 2023 m. gegužės 15–17 d. ir į Slovakiją 2025 m. gegužės 26–28 d. pastabas,	– atsižvelgdamas į savo Biudžeto kontrolės komiteto faktų nustatymo misijų į Vengriją 2023 m. gegužės 15–17 d. ir į Slovakiją 2025 m. gegužės 26–28 d.***, savo Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto faktų nustatymo misijos į Vengriją 2025 m. balandžio 14–16 d., taip***

	pat į Demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių stebėsenos grupės faktų nustatymo misijos į Slovakiją 2025 m. birželio 2–3 d. pastabas,

Pakeitimas 12

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
29 a nurodomoji dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	– atsižvelgdamas į 2024 m. sausio mėn. savo Vidaus politikos generalinio direktorato paskelbtą Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto užsakytą tyrimą „Enforcement of EU law in the Area of Freedom, Security and Justice“ („ES teisės vykdymo užtikrinimas laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje“)[1a]***,***
	[1a] ***Europos Parlamento Vidaus politikos generalinio direktorato Piliečių teisių ir konstitucinių reikalų teminis skyriaus 2024 m. sausio mėn. tyrimas „Enforcement of EU law in the Area of Freedom, Security and Justice“ („ES teisės vykdymo užtikrinimas laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje“).***

Pakeitimas 13

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
A konstatuojamoji dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
A. kadangi ES yra grindžiama ES sutarties 2 straipsnyje įtvirtintomis vertybėmis: pagarba žmogaus orumui, laisve, demokratija, lygybe, teisine valstybe ir pagarba žmogaus teisėms, įskaitant mažumoms priklausančių asmenų teises; kadangi šios vertybės ***atsispindi Chartijoje išdėstytose pagrindinėse teisėse, pvz., moterų*** ir ***vyrų lygybė,***	A. kadangi ES yra grindžiama ES sutarties 2 straipsnyje įtvirtintomis vertybėmis: pagarba žmogaus orumui, laisve, demokratija, lygybe, teisine valstybe ir pagarba žmogaus teisėms, įskaitant mažumoms priklausančių asmenų teises; kadangi šios vertybės ***yra bendros visoms valstybėms narėms*** ir ***atsispindi bei yra įtvirtintos tarptautinėse žmogaus***

nediskriminavimas, kolektyvinių derybų ir kolektyvinių veiksmų teisė, ***laikantis ES teisės*** ir ***nacionalinės*** teisės ***aktų bei praktikos, ir įtvirtintos tarptautinėse žmogaus teisių sutartyse; kadangi šių bendrų vertybių laikymasis yra ES gyvenančių asmenų teisių pagrindas***;	***teisių sutartyse; kadangi demokratija***, ***teisinės valstybės principas*** ir ***pagrindinės*** teisės ***yra viena kitą sutvirtinančios vertybės, kurias pamynus ES gyvenančių asmenų teisėms ir laisvėms kyla sisteminė grėsmė***;

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
Recital D

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
D. kadangi Sąlygų reglamentu ***ES*** suteikiami įgaliojimai priimti proporcingas finansines priemones ***savo finansiniams interesams apsaugoti, kai*** teisinės valstybės ***principo pažeidimai*** valstybėje narėje daro poveikį patikimam ES biudžeto finansų valdymui arba kelia didelę tokio poveikio riziką; kadangi jis buvo priimtas kaip 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos (DFP) dokumentų rinkinio dalis po ilgų ir sudėtingų teisėkūros institucijų derybų, visų pirma dėl kai kurių valstybių narių bandymų derybas dėl DFP susieti su derybomis dėl teisinės valstybės sąlygų mechanizmo; kadangi nuo jo įsigaliojimo 2021 m. sausio 1 d. jis yra privalomas visoms valstybėms narėms;	D. kadangi Sąlygų reglamentu ***Tarybai*** suteikiami įgaliojimai ***remiantis Komisijos pasiūlymu ir informuojant Parlamentą*** priimti proporcingas finansines priemones***, siekiant apsaugoti ES biudžetą nuo*** teisinės valstybės ***principų pažeidimų*** valstybėje narėje***, kurie*** daro poveikį patikimam ES biudžeto finansų valdymui ***ar ES finansiniams interesams*** arba kelia didelę tokio poveikio riziką; kadangi jis buvo priimtas kaip 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos (DFP) dokumentų rinkinio dalis po ilgų ir sudėtingų teisėkūros institucijų derybų, visų pirma dėl kai kurių valstybių narių bandymų derybas dėl DFP susieti su derybomis dėl teisinės valstybės sąlygų mechanizmo; kadangi nuo jo įsigaliojimo 2021 m. sausio 1 d. jis yra privalomas visoms valstybėms narėms; ***kadangi 2028–2034 m. DFP turėtų būti užtikrinta, kad bet koks naujas mechanizmas būtų parengtas laikantis teisinės valstybės sąlygų;***

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
F a konstatuojamoji dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*

	Fa. kadangi Konstitucijos pakeitimai, kuriais mažinamas žiniasklaidos nepriklausomumas arba ribojama saviraiškos laisvė bei naikinama stabdžių ir atsvarų sistema, kelia tiesioginę grėsmę ES sutarties 2 straipsnyje išdėstytoms vertybėms ir daro konkretų poveikį ES biudžeto apsaugai, nes kenkia skaidrios ES lėšų priežiūros aplinkai;

Pakeitimas 16

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
F b konstatuojamoji dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	Fb. kadangi 2022 m. gruodžio mėn. pirmą kartą pradėtas taikyti Sąlygų reglamentas Vengrijos atžvilgiu, todėl buvo sustabdytas 6,3 mlrd. EUR dydžio sanglaudos fondų lėšų mokėjimas ir uždrausta prisiimti naujus teisinius įsipareigojimus Vengrijos viešojo intereso patikos fondams ir jų valdomiems subjektams dėl sisteminių teisinės valstybės principo pažeidimų, dėl kurių kilo pavojus ES biudžetui ir ES finansiniams interesams, įskaitant teisminių institucijų ir prokuratūros nepriklausomumo apribojimus ir riziką, susijusią su korupcija ir ES lėšų naudojimo trūkumais, visų pirma susijusiais su viešaisiais pirkimais ir minėtų viešojo intereso patikos fondų vaidmeniu;

Pakeitimas 17

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
G konstatuojamoji dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
G. kadangi 2024 m. sausio mėn. Komisija paskelbė ataskaitą pagal Sąlygų reglamento 9 straipsnį, kad įvertintų teisės aktų taikymą; kadangi Komisijos atlikta	G. kadangi 2024 m. sausio mėn. Komisija paskelbė ataskaitą pagal Sąlygų reglamento 9 straipsnį, kad įvertintų teisės aktų taikymą; kadangi Komisijos atlikta

vienintelio turimo atvejo analizė patvirtino priimtų apsaugos priemonių veiksmingumą ir jų potencialą ateityje, tačiau Komisija nustatė, kad dar per anksti daryti galutines išvadas ir kad išsamesnė atvejų nagrinėjimo praktika leistų geriau nustatyti galimus patobulinimus;	vienintelio turimo atvejo analizė patvirtino priimtų apsaugos priemonių veiksmingumą ir jų potencialą ateityje, tačiau Komisija nustatė, kad dar per anksti daryti galutines išvadas ir kad išsamesnė atvejų nagrinėjimo praktika leistų geriau nustatyti galimus patobulinimus; ***kadangi Komisijai atlikus vertinimą patvirtinta, kad pagal Sąlygų reglamentą nustatyti terminai Komisijai suteikia mažai lankstumo ir tam tikrais etapais yra ypač sudėtinga jų laikytis; kadangi Vengrijos atveju ataskaitoje iš esmės palankiai vertinama pagal Sąlygų reglamentą pasiekta pažanga, tačiau nėra pakankamai akcentuojama, kokiu mastu problemos vis dar yra neišspręstos;***

Pakeitimas 18

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
I konstatuojamoji dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
I. kadangi šio pranešimo tikslas – išnagrinėti Sąlygų reglamento įgyvendinimą, atsižvelgiant į Reglamente nustatytą Parlamento vaidmenį, atkreipiant dėmesį į jo taikymo naudą ir trūkumus ir pateikiant rekomendacijas dėl jo būsimo įgyvendinimo;	I. kadangi šio pranešimo tikslas – išnagrinėti Sąlygų reglamento įgyvendinimą, atsižvelgiant į Reglamente nustatytą Parlamento vaidmenį, atkreipiant dėmesį į jo taikymo naudą ir trūkumus ir pateikiant rekomendacijas dėl jo būsimo įgyvendinimo***, taip pat įvertinti sąlygų režimo suderinamumą ir veiksmingumą kartu su kitomis teisinės valstybės priemonių rinkinio priemonėmis, pvz., Bendrųjų nuostatų reglamentu ir su teisine valstybe susijusiomis svarbiausiomis tarpinėmis reikšmėmis pagal EGADP***;

Pakeitimas 19

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
3 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
3. palankiai vertina ESTT	3. palankiai vertina ESTT

patvirtinimą, kad pagarba ES sutarties 2 straipsnyje įtvirtintoms vertybėms yra nuolatinis ***įsipareigojimas po įstojimo į ES*** ir išankstinė sąlyga norint naudotis visomis Sutartyje numatytomis teisėmis ir nauda, susijusiomis su naryste ES, įskaitant galimybę naudotis ES lėšomis; paveda Komisijai atkreipti dėmesį į šį aspektą savo komunikacijos ir vykdymo užtikrinimo veikloje;

patvirtinimą, kad pagarba ES sutarties 2 straipsnyje įtvirtintoms vertybėms yra nuolatinis ***visų valstybių narių įsipareigojimas*** ir išankstinė sąlyga norint naudotis visomis Sutartyje numatytomis teisėmis ir nauda, susijusiomis su naryste ES, įskaitant galimybę naudotis ES lėšomis; paveda Komisijai atkreipti dėmesį į šį aspektą savo komunikacijos ir vykdymo užtikrinimo veikloje[1a]; ***pabrėžia, kad apie tai turėtų būti primenama dažniau, nes tai stiprina ES patikimumą, ir pabrėžia, kad taip pat būtina nuosekliai pabrėžti reikalavimų nesilaikymo poveikį;***

[1a] Regreso vengimo principas; 2021 m. gruodžio 2 d. generalinio advokato M. Camposo Sánchezo-Bordonos išvada byloje Vengrija / Europos Parlamentas ir Europos Sąjungos Taryba, C-156/21, ECLI:EU:C:2021:974, 214 punktas.

Pakeitimas 20

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
3 a dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	3a. palankiai vertina tai, kad ESTT yra pabrėžęs, jog ES biudžetas yra labai svarbi ES sutarties 2 straipsnyje įtvirtinto solidarumo principo, kuris yra vienas iš pagrindinių ES principų, įgyvendinimo priemonė[1a]; pakartoja, kad solidarumas yra pasiekiamas dalijantis finansiniais ištekliais ir priklauso nuo valstybių narių tarpusavio pasitikėjimo, o tai reiškia, kad kiekviena valstybė narė bendras lėšas naudoja atsakingai ir lieka įsipareigojusi vykdyti ES teisėje numatytas jai tenkančias pareigas, be kita ko, puoselėti ES sutarties 2 straipsnyje įtvirtintas vertybes, visų pirma laikytis teisinės valstybės principo;

[1a] ***ESTT, pirmiau minėta byla C-156/21,***

129 punktas.

Pakeitimas 21

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
4 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
4. pabrėžia, kad ***šios finansavimo*** priemonės neturi būti laikomos Sutartimi grindžiamų mechanizmų, skirtų ES sutarties 2 straipsnyje įtvirtintoms vertybėms apsaugoti, pakaitalu, ir primena, kad balsavimo ***teisių*** sustabdymas pagal ES sutarties 7 straipsnio 2 dalį išlieka galimybe tais atvejais, kai nuolat ir šiurkščiai pažeidžiami teisinės valstybės principai;	4. pabrėžia, kad ***Sąlygų reglamentas ir kitos biudžeto*** priemonės neturi būti laikomos Sutartimi grindžiamų mechanizmų, skirtų ES sutarties 2 straipsnyje įtvirtintoms vertybėms apsaugoti, pakaitalu, ir primena, kad ***teisių, kurios įgyjamos taikant Sutartis, įskaitant, be kita ko,*** balsavimo ***teises,*** sustabdymas pagal ES sutarties 7 straipsnio 2 dalį išlieka galimybe tais atvejais, kai nuolat ir šiurkščiai pažeidžiami teisinės valstybės principai***, ir kad dėl šios priežasties taikant šį mechanizmą neapeinama ES sutarties 7 straipsnio procedūra, tačiau ji turėtų būti laikoma kaip šią procedūrą papildanti***;

Pakeitimas 22

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
5 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
5. primena, kad Komisijos teisinės valstybės priemonių rinkinys per pastarąjį dešimtmetį labai pasikeitė, nes įtraukta daug teisinės valstybės principo apsaugos priemonių, įskaitant metinę teisinės valstybės principo taikymo ataskaitą, apimančią visas 27 valstybes nares, horizontaliąją reikiamą sąlygą dėl Chartijos pagal Bendrųjų nuostatų reglamentą ir vadinamąsias itin svarbias tarpines reikšmes, susijusias su teisine valstybe pagal EGADP;	5. primena, kad Komisijos teisinės valstybės priemonių rinkinys per pastarąjį dešimtmetį labai pasikeitė, nes įtraukta daug teisinės valstybės principo apsaugos priemonių, įskaitant metinę teisinės valstybės principo taikymo ataskaitą, apimančią visas 27 valstybes nares, horizontaliąją reikiamą sąlygą dėl Chartijos pagal Bendrųjų nuostatų reglamentą ir vadinamąsias itin svarbias tarpines reikšmes, susijusias su teisine valstybe pagal EGADP; ***pabrėžia, kad, nors išplėtojus priemonių rinkinį padaryta tam tikra pažanga, jis dar nedavė pakankamai apčiuopiamų rezultatų, daugiausia dėl***

	ribotos politinės valios jį visapusiškai panaudoti;

Pakeitimas 23

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
6 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
6. pabrėžia, kad sąlygų sistema yra biudžetinio pobūdžio, nes ja siekiama apsaugoti patikimą ES lėšų finansų valdymą ir ES finansinius interesus, ir ji taikoma tik tais atvejais, kai teisinės valstybės principo pažeidimas daro poveikį ES biudžetui arba kelia didelę riziką, kad jis bus daromas; pabrėžia, kad ji skiriasi nuo ES sutarties 7 ***straipsnyje nustatytos procedūros***, ***pagal kurią baudžiama už šiurkščius ir nuolatinius*** ES sutarties 2 straipsnyje nustatytų vertybių ***pažeidimus***;	6. pabrėžia, kad sąlygų sistema yra biudžetinio pobūdžio, nes ja siekiama apsaugoti patikimą ES lėšų finansų valdymą ir ES finansinius interesus, ir ji taikoma tik tais atvejais, kai teisinės valstybės principo pažeidimas daro poveikį ES biudžetui arba kelia didelę riziką, kad jis bus daromas; pabrėžia, kad ji skiriasi nuo ES sutarties 7 ***straipsnio 1 ir 2 dalių***, ***kuriose aptariamos situacijos, kai kyla aiškus šiurkštaus*** ES sutarties 2 straipsnyje nustatytų vertybių ***pažeidimo pavojus arba šiurkščiai ir nuolat pažeidžiamos šios vertybės, ir sudaro sąlygas ES nustatyti tokį pavojų ir į jį reaguoti, be kita ko, teikiant rekomendacijas atitinkamai valstybei narei pagal ES sutarties 7 straipsnio 1 dalį ir, kai tinkama, priimant sankcijas pagal ES sutarties 7 straipsnio 2 ir 3 dalis***;

Pakeitimas 24

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
7 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
7. pabrėžia, kad ieškiniai dėl pažeidimų pagal SESV 258 ***straipsnį*** ir Finansinio reglamento 6 straipsnį tebėra viena kitą papildančios priemonės, skirtos sisteminiams ES sutarties 2 straipsnio vertybių pažeidimams;	7. pabrėžia, kad ieškiniai dėl pažeidimų pagal SESV 258 ***ir 260 straipsnius*** ir Finansinio reglamento 6 straipsnį tebėra viena kitą papildančios priemonės, skirtos sisteminiams ES sutarties 2 straipsnio vertybių pažeidimams; ***taip pat pažymi, kad dar nepriimtu ESTT sprendimu byloje C-769/22, Komisija / Vengrija (Sąjungos vertybės), ES sutarties 2 straipsnis galėtų***

	būti nustatytas kaip savarankiškas teisinis pagrindas, taip sustiprinant pažeidimo nagrinėjimo procedūras;

Pakeitimas 25

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
8 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
8. ***palankiai vertina*** 2022 m. vasario 16 d. ESTT ***sprendimus*** bylose C-156/21 ir C-157/21***, kuriais*** visiškai atmesti Vengrijos ir Lenkijos ieškiniai dėl Sąlygų reglamento panaikinimo ir nedviprasmiškai patvirtinto Reglamento galiojimo, teisinio pagrindo ir suderinamumo su Sutartimi, taip pat dėl ES kompetencijos, susijusios su teisinės valstybės principu valstybėse narėse;	8. ***atkreipia dėmesį į tai, kad*** 2022 m. vasario 16 d. ESTT ***sprendimais*** bylose C-156/21 ir C-157/21 visiškai atmesti Vengrijos ir Lenkijos ieškiniai dėl Sąlygų reglamento panaikinimo ir nedviprasmiškai patvirtinto Reglamento galiojimo, teisinio pagrindo ir suderinamumo su Sutartimi, taip pat dėl ES kompetencijos, susijusios su teisinės valstybės principu valstybėse narėse; ***taip pat pažymi, kad tuose pačiuose sprendimuose ESTT patvirtino, jog ES sutarties 2 straipsnyje įtvirtintos vertybės reiškia teisiškai privalomas pareigas valstybėms narėms;***

Pakeitimas 26

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
9 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
9. atkreipia dėmesį į 2022 m. Sąlygų reglamento gairėse Komisijos pateiktus papildomus proceso paaiškinimus ir 2024 m. Komisijos taikymo ataskaitoje pateiktą jo praktinio taikymo peržiūrą; vis dėlto apgailestauja, kad ***gairės buvo priimtos praėjus*** daugiau ***nei*** metams nuo ***Reglamento*** įsigaliojimo ir kad dėl to ***faktiškai buvo vėluojama jas taikyti***;	9. atkreipia dėmesį į 2022 m. Sąlygų reglamento gairėse Komisijos pateiktus papildomus proceso paaiškinimus ir 2024 m. Komisijos taikymo ataskaitoje pateiktą jo praktinio taikymo peržiūrą; vis dėlto apgailestauja, kad ***Komisija neteisėtai sustabdė Sąlygų reglamento taikymą*** daugiau ***kaip*** metams nuo ***jo*** įsigaliojimo***: tokiu būdu ji vadovavosi Europos Vadovų Tarybos išvadomis, kurios buvo nesuderinamos su Sąlygų reglamentu*** ir ***kurios Komisijai nebuvo privalomos; pakartoja,*** kad ***apgailestauja*** dėl to***, jog Komisija priėmė Sąlygų reglamento taikymo gaires, kai nebuvo įrodyta, kad***

tokių gairių reikia;

Pakeitimas 27

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
10 a dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	10a. pažymi, kad Sąlygų reglamentas yra vienintelis dokumentas, kurį taikant reikia įvertinti, ar Sąjungos finansinius interesus būtų galima veiksmingiau apsaugoti nuo teisinės valstybės principų pažeidimų kitomis priemonėmis; mano, kad galėtų būti naudinga apsvarstyti šio reikalavimo praktinę svarbą ir proporcingumą jį įgyvendinant;

Pakeitimas 28

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
10 b dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	10b. pažymi, kad, nors valstybių narių tapatybė ir tradicijos skiriasi, teisinės valstybės principas yra bendra ES ir valstybių narių vertybė ir yra priskiriamas patiems ES ir jos teisės sistemos pagrindams[1a]***; pažymi, kad teisinės valstybės principas gali būti apibrėžtas remiantis šešiais principais, kuriuos pripažino ESTT ir Europos Žmogaus Teisių Teismas ir kuriuos išplėtojo Europos Taryba, t. y.: i) teisėtumu, kuris reiškia, kad įstatymų priėmimo procesas yra skaidrus, atskaitingas, demokratinis ir pliuralistinis, ii) teisiniu tikrumu, iii) vykdomosios valdžios savivalės draudimu, iv) veiksminga nepriklausomų ir nešališkų teismų vykdoma teismine apsauga ir veiksminga teismine peržiūra, įskaitant pagarbą pagrindinėms teisėms, v) valdžių atskyrimu ir vi) lygybe prieš įstatymą;***

[1a] ***ESTT, pirmiau minėta byla C-156/21, 128 punktas.***

Pakeitimas 29

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
11 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
11. pažymi, kad apie galimus teisinės valstybės principo pažeidimus Komisijai pranešama naudojantis plačia įrodymų baze, įskaitant Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF), Europos prokuratūros ir Europos Audito Rūmų ataskaitas, taip pat pilietinės visuomenės organizacijų, įmonių ir pranešėjų pateiktą informaciją; labai apgailestauja dėl to, kad trūksta skaidrumo, susijusio su Komisijos vertinimais, dėl kurių nepateikiamas pasiūlymas dėl priemonių arba pasirenkama kita priemonė;	11. pažymi, kad apie galimus teisinės valstybės principo pažeidimus Komisijai pranešama naudojantis plačia įrodymų baze, įskaitant ***Parlamento rezoliucijas,*** Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF), Europos prokuratūros ir Europos Audito Rūmų ataskaitas, taip pat pilietinės visuomenės organizacijų, įmonių ir pranešėjų pateiktą informaciją; labai apgailestauja dėl to, kad trūksta skaidrumo, susijusio su Komisijos vertinimais, dėl kurių nepateikiamas pasiūlymas dėl priemonių arba pasirenkama kita priemonė;

Pakeitimas 30

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
12 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
12. pažymi, kad iki šiol tik labai nedaug suinteresuotųjų subjektų naudojosi Komisijos standartine skundo forma, pridėta prie 2022 m. gairių; rekomenduoja Komisijai priimti skundus bet kokia rašytine forma; be to, ragina sukurti konfidencialų pranešimų teikimo portalą, per kurį suinteresuotieji subjektai galėtų pranešti apie reikalavimų nesilaikymą, taip sudarant sąlygas greitai imtis taisomųjų veiksmų;	12. pažymi, kad iki šiol tik labai nedaug suinteresuotųjų subjektų naudojosi Komisijos standartine skundo forma, pridėta prie 2022 m. gairių; rekomenduoja Komisijai priimti skundus bet kokia rašytine forma***, nedelsiant patvirtinti tokių skundų gavimą, suteikiant jiems aiškų numerį, ir ne vėliau kaip per vienus metus nuo skundo pateikimo dienos pateikti skundo pateikėjui naujausią informaciją apie tolesnius veiksmus***; be to, ragina sukurti konfidencialų pranešimų teikimo portalą, per kurį suinteresuotieji subjektai galėtų pranešti apie reikalavimų nesilaikymą, taip sudarant sąlygas greitai

	imtis taisomųjų veiksmų; ***pabrėžia, kad svarbu didinti informuotumą apie mechanizmą ir jo matomumą; taip pat mano, kad gavusi skundą Komisija galėtų taikyti labiau remiantį ir palaikantį požiūrį, kad padėtų užtikrinti, jog skundą sudarytų elementai, būtini jo tinkamam įvertinimui;***

Pakeitimas 31

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
13 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
13. apgailestauja, kad, nepaisant viena po kitos Komisijos metinėse teisinės valstybės principo taikymo ataskaitose ir OLAF bei Europos prokuratūros pateiktų nerimą keliančių išvadų, ***kuriose*** nurodoma biudžeto rizika keliose valstybėse narėse, buvo išsiųsti tik du oficialūs pranešimai ir priimtas sprendimas dėl priemonių vienu atveju pagal Sąlygų reglamentą;	13. apgailestauja, kad, nepaisant viena po kitos Komisijos metinėse teisinės valstybės principo taikymo ataskaitose ir OLAF bei Europos prokuratūros pateiktų nerimą keliančių išvadų, ***taip pat pilietinės visuomenės organizacijų pranešimų, kuriuose*** nurodoma biudžeto rizika keliose valstybėse narėse, buvo išsiųsti tik du oficialūs pranešimai ir priimtas sprendimas dėl priemonių vienu atveju pagal Sąlygų reglamentą; ***pabrėžia, kad šiuo atžvilgiu reikia labiau institucinio ir struktūrizuoto atitinkamų įstaigų bendradarbiavimo, kad būtų užtikrintas veiksmingas Sąlygų reglamento taikymas; atsižvelgdamas į tai, visų pirma pažymi, kad po rimtų išvadų, apie kurias Europos prokuratūra informavo Komisiją 2022 m. dėl Lenkijos ir 2023 m. – dėl Slovakijos, nebuvo imtasi jokių veiksmų pagal Sąlygų reglamentą;***

Pakeitimas 32

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
14 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
14. pabrėžia, kad Sąlygų reglamentas turi būti nuosekliai taikomas visose valstybėse narėse; primygtinai ragina Komisiją ir, kai aktualu, Tarybą veikti	14. pabrėžia, kad Sąlygų reglamentas turi būti nuosekliai taikomas visose valstybėse narėse; primygtinai ragina Komisiją ir, kai aktualu, Tarybą veikti

greitai ir visiškai skaidriai, jei nustatomas santykis tarp teisinės valstybės principo pažeidimų ir rizikos ES biudžetui, o atitinkama valstybė narė nesiima veiksmų, kad veiksmingai ir tvariai ištaisytų padėtį; primygtinai tvirtina, kad ilgi neoficialūs dialogai neturi pakeisti ryžtingų veiksmų ir kad reikia vengti politinės aklavietės ar ***šantažo***;	greitai ir visiškai skaidriai, jei nustatomas santykis tarp teisinės valstybės principo pažeidimų ir rizikos ES biudžetui, o atitinkama valstybė narė nesiima veiksmų, kad veiksmingai ir tvariai ištaisytų padėtį; primygtinai tvirtina, kad ilgi neoficialūs dialogai neturi pakeisti ryžtingų veiksmų ir kad reikia vengti politinės aklavietės ar ***balansavimo ties pavojinga riba; pakartoja, kad jokiomis aplinkybėmis teisinės valstybės principo negalima laikyti kaip priklausančio nuo politinių kompromisų;***

Pakeitimas 33

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
15 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
15. pabrėžia, kad Komisijos vertinimai turi būti nešališki ir sąžiningi, juose turi būti atsižvelgiama į visus turimus faktus ir laikomasi valstybių narių objektyvumo, nediskriminavimo ir lygybės prieš Sutartis principų; pabrėžia, kad pasirenkant biudžeto apsaugos priemones ir nustatant jų mastą turi būti laikomasi Sąlygų reglamento 5 straipsnyje nustatyto proporcingumo principo, atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą, trukmę ir pasikartojimą, atitinkamos valstybės narės bendradarbiavimą ir konkrečią finansinę riziką, taip pat poveikį teisėtiems galutiniams gavėjams ir naudos gavėjams, ypač mažesniems; ragina Komisiją atskleisti kiekybinę rizikos vertinimo metodiką, kurią ji jau taiko viduje, kaip rekomendavo Audito Rūmai;	15. pabrėžia, kad Komisijos vertinimai turi būti nešališki ir sąžiningi, juose turi būti atsižvelgiama į visus turimus faktus ir laikomasi valstybių narių objektyvumo, nediskriminavimo ir lygybės prieš Sutartis principų; pabrėžia, kad pasirenkant biudžeto apsaugos priemones ir nustatant jų mastą turi būti laikomasi Sąlygų reglamento 5 straipsnyje nustatyto proporcingumo principo, atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą, trukmę ir pasikartojimą, atitinkamos valstybės narės bendradarbiavimą ir konkrečią finansinę riziką, taip pat poveikį teisėtiems galutiniams gavėjams ir naudos gavėjams, ypač mažesniems; ragina Komisiją atskleisti kiekybinę rizikos vertinimo metodiką, kurią ji jau taiko viduje, kaip rekomendavo Audito Rūmai; ***primena nerimą keliančias Audito Rūmų išvadas, pateiktas jų specialiojoje ataskaitoje Nr. 03/2024, visų pirma tai, kad priimant sprendimus neblokuoti lėšų ar jas išmokėti svarbų vaidmenį atlieka politiniai aspektai – tai konkrečiai matyti iš to, kad Komisija anksčiau Lenkijos atveju nepasinaudojo Sąlygų reglamentu ir juo nepasinaudojo Slovakijos atveju,***

	net kai ji tų valstybių narių atveju buvo nustačiusi su biudžetu susijusių teisinės valstybės principo pažeidimų pagal kitas priemones;

Pakeitimas 34

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
16 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
16. supranta, kad dėl kai kurių Sąlygų reglamento aspektų sunku aktyvuoti mechanizmą, visų pirma reikalavimą įrodyti pakankamai tiesioginį santykį tarp teisinės valstybės principo pažeidimų ir didelės neigiamo poveikio ES biudžetui rizikos; vis dėlto pabrėžia, kad tokie reikalavimai neturėtų būti naudojami kaip pagrindas neaktyvuoti mechanizmo;	16. supranta, kad dėl kai kurių Sąlygų reglamento aspektų sunku aktyvuoti mechanizmą, visų pirma reikalavimą įrodyti pakankamai tiesioginį santykį tarp teisinės valstybės principo pažeidimų ir didelės neigiamo poveikio ES biudžetui rizikos; vis dėlto pabrėžia, kad tokie reikalavimai neturėtų būti naudojami kaip pagrindas neaktyvuoti mechanizmo; ***atsižvelgdamas į tai apgailestauja, kad Komisija taiko siauriausią reglamento aiškinimą, pagal kurį ji reglamento netaiko net esant šiurkštiems pažeidimams, darantiems poveikį ES lėšoms; pakartoja, kad reglamente aiškiai nustatyta, jog pavojus teismų nepriklausomumui ir teisių gynimo priemonių prieinamumo bei veiksmingumo ribojimas, be kita ko, taikant ribojamąsias procedūrines taisykles ir nevykdant teismo sprendimų, yra teisinės valstybės principų pažeidimas***[1a]***;***
	[1a] ***OL C 465, 2022 12 6, p. 147.***

Pakeitimas 35

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
16 a dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	16a. pabrėžia, kad net tais atvejais, kai teisinės valstybės principo taikymo

trūkumai yra bendro pobūdžio ir daro poveikį visos valstybės narės teisinei sistemai, pvz., pažeidimai, susiję su teismų nepriklausomumu, prokuratūros veiksmingumu, aukščiausiomis audito institucijomis ar žiniasklaidos pliuralizmu, šie trūkumai gali daryti tiesioginį ir didelį poveikį ES biudžetui, nes bus panaikintos sisteminės apsaugos nuo sukčiavimo ir kitos neteisėtos veiklos priemonės; akcentuoja, kad tiesioginio poveikio ES biudžetui sąvoka neturi būti aiškinama taip, kad Sąlygų reglamento taikymo sritis apsiriboja tik tais klausimais, kurie konkrečiai susiję su biudžeto vykdymu, pvz., viešųjų pirkimų teisės aktais, nes toks požiūris tik motyvuotų piktavalius veikėjus plačiau kenkti teisinės valstybės apsaugos priemonėms;

Pakeitimas 36

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
16 b dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	16b. primena, kad neveiksmingas ar uždelstas valstybių narių bendradarbiavimas su Europos prokuratūra ar OLAF yra pagrindas imtis veiksmų pagal Sąlygų reglamentą; be to, pabrėžia, kad reikia plėtoti konkretesnes bendradarbiavimo su susijusiomis ES įstaigomis ir agentūromis formas siekiant užtikrinti veiksmingą ES finansinių interesų apsaugą; taip pat ragina prie ES siekiančioms prisijungti šalims kandidatėms nustatyti, kad prisijungimas prie Europos prokuratūros yra sąlyga, kad būtų išvengta atvejų, kai valstybės narės atsisako dalyvauti šiame mechanizme;

Pakeitimas 37

Pasiūlymas dėl rezoliucijos

16 c dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	16c. pabrėžia, kad, siekdama užtikrinti kuo veiksmingesnę savo finansinių interesų apsaugą, ES pradėjo parengiamąjį darbą, kad peržiūrėtų kovos su sukčiavimu struktūrą, siekdama padidinti atitinkamų subjektų veiksmingumą ir išvengti dubliavimosi visuose kovos su sukčiavimu ciklo etapuose, įskaitant prevenciją, nustatymą, tyrimą, ištaisymą ir atitinkamų sumų susigrąžinimą; pabrėžia, kad šis darbas turėtų būti glaudžiai susijęs su Sąlygų reglamento įgyvendinimu, kad būtų užtikrintas nuoseklumas ir papildomumas saugant ES biudžetą;

Pakeitimas 38

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
16 d dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	16d. pažymi, kad, remiantis 2024 m. Komisijos atliktu vertinimu, pagal Sąlygų reglamentą taikoma procedūra yra palyginti greita, tačiau nustatyti terminai Komisijai suteikia mažai lankstumo ir tam tikrais etapais juos įgyvendinti yra ypač sudėtinga; pabrėžia, kaip nurodyta Komisijos ataskaitoje, kad procedūros veiksmingumą būtų galima patobulinti, jei teikdama pastabas Komisijai valstybė narė pateiktų ir su priemonėmis susijusių valdžios subjektų nuomonę, jei tokia yra, kad būtų galima išsamiau įvertinti susijusias problemas ir priemones, kurios būtų veiksmingiausios; pabrėžia, kad, jei manoma, kad tai yra tinkama, turėtų būti bent jau aišku, kaip šis reikalavimas turi būti suprantamas ir taikomas;

Pakeitimas 39

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
17 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
17. pažymi, kad Taryba nusprendė sustabdyti 55 proc. biudžetinių įsipareigojimų trims Vengrijos veiksmų programoms pagal sanglaudos politiką vykdymą; atkreipia dėmesį į teisinę analizę[17], iš kurios matyti, kad dėl sisteminio ir nuolatinio teisinės valstybės principo pažeidimų pobūdžio Vengrijoje turėjo būti gerokai labiau sustabdytas ES finansavimas, siekiant apsaugoti ES biudžetą laikantis proporcingumo principo; pažymi, kad 2023 m. gruodžio mėn. ir 2024 m. gruodžio mėn. Komisijos atliktuose pakartotiniuose padėties Vengrijoje vertinimuose padaryta išvada, kad padėtis, dėl kurios buvo priimtos priemonės, nebuvo ištaisyta; ragina Komisiją įvertinti teisinės valstybės principo padėties blogėjimą ir spręsti šią problemą siūlant papildomas priemones arba atnaujinant esamas priemones;	17. pažymi, kad Taryba nusprendė sustabdyti 55 proc. biudžetinių įsipareigojimų trims Vengrijos veiksmų programoms pagal sanglaudos politiką vykdymą ***ir uždrausti prisiimti naujus teisinius įsipareigojimus Vengrijos viešojo intereso patikos fondams ir jų valdomiems subjektams***; atkreipia dėmesį į teisinę analizę[17], iš kurios matyti, kad dėl sisteminio ir nuolatinio teisinės valstybės principo pažeidimų pobūdžio Vengrijoje turėjo būti gerokai labiau sustabdytas ES finansavimas, siekiant apsaugoti ES biudžetą laikantis proporcingumo principo; pažymi, kad 2023 m. gruodžio mėn. ir 2024 m. gruodžio mėn. Komisijos atliktuose pakartotiniuose padėties Vengrijoje vertinimuose padaryta išvada, kad padėtis, dėl kurios buvo priimtos priemonės, nebuvo ištaisyta; ragina Komisiją įvertinti teisinės valstybės principo padėties blogėjimą ir spręsti šią problemą siūlant papildomas priemones arba atnaujinant esamas priemones***, kad jos atitiktų pirmiau minėtą teisinę analizę***;
[17] Danielio Freundo, Parlamento nario, priklausančio Verts/ALE frakcijai, užsakytas tyrimas – K. Lane Scheppele, R. D. Kelemen, J. Morijn „Freezing all EU funds to Hungary: A legal analysis of why a 100 % suspension is “proportionate” and “appropriate“ under Regulation 2020/2092 on a general regime of conditionality for the protection of the Union budget“ (liet. „Visų ES lėšų įšaldymas Vengrijai: teisinė analizė, kodėl 100 proc. sustabdymas yra „proporcingas ir tinkamas“ pagal Reglamentą 2020/2092 dėl bendro Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimo“), 2022 m. gegužės mėn.	[17] Danielio Freundo, Parlamento nario, priklausančio Verts/ALE frakcijai, užsakytas tyrimas – K. Lane Scheppele, R. D. Kelemen, J. Morijn „Freezing all EU funds to Hungary: A legal analysis of why a 100 % suspension is “proportionate” and “appropriate“ under Regulation 2020/2092 on a general regime of conditionality for the protection of the Union budget“ (liet. „Visų ES lėšų įšaldymas Vengrijai: teisinė analizė, kodėl 100 proc. sustabdymas yra „proporcingas ir tinkamas“ pagal Reglamentą 2020/2092 dėl bendro Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimo“), 2022 m. gegužės mėn.

Pakeitimas 40

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
20 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
20. primena, kad Sąlygų reglamente aiškiai nurodyta, kad jis papildo esamas biudžeto apsaugos priemones ir turi būti taikomas tais atvejais, „kai taikant kitas Sąjungos teisės aktuose nustatytas procedūras nebūtų įmanoma Sąjungos biudžetą apsaugoti veiksmingiau“; apgailestauja dėl Komisijos aiškinimo, kad, remiantis šia formuluote, priemonė turėtų būti naudojama tik kaip kraštutinė priemonė; susirūpinęs pažymi, kad teisinės valstybės principo taikymo stebėsena Komisijoje yra padalyta skirtingoms tarnyboms, todėl kartais imamasi nenuoseklių ir uždelstų veiksmų;	20. primena, kad Sąlygų reglamente aiškiai nurodyta, kad jis papildo esamas biudžeto apsaugos priemones ir turi būti taikomas tais atvejais, „kai taikant kitas Sąjungos teisės aktuose nustatytas procedūras nebūtų įmanoma Sąjungos biudžetą apsaugoti veiksmingiau“; apgailestauja dėl Komisijos aiškinimo, kad, remiantis šia formuluote, priemonė turėtų būti naudojama tik kaip kraštutinė priemonė; susirūpinęs pažymi, kad teisinės valstybės principo taikymo stebėsena Komisijoje yra padalyta skirtingoms tarnyboms, todėl kartais imamasi nenuoseklių ir uždelstų veiksmų ***arba jų visai nesiimama***;

Pakeitimas 41

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
21 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
21. mano, kad neaišku, kaip Sąlygų reglamentas praktiškai sąveikauja su kitomis teisinės valstybės priemonių rinkinyje esančiomis priemonėmis, visų pirma su horizontaliąja reikiama sąlyga dėl Chartijos pagal Bendrųjų nuostatų reglamentą ir su teisinės valstybės principu susijusiomis svarbiausiomis tarpinėmis reikšmėmis pagal EGADP; apgailestauja, kad 2023 m. gruodžio mėn. Komisija įvertino, jog Vengrija įvykdė horizontaliąją reikiamą sąlygą dėl teismų nepriklausomumo, kartu išlaikydama Sąlygų reglamente nustatytas priemones; pabrėžia, kad šis nuoseklumo trūkumas trukdo vykdyti demokratinę jų taikymo priežiūrą;	21. mano, kad neaišku, kaip Sąlygų reglamentas praktiškai sąveikauja su kitomis teisinės valstybės priemonių rinkinyje esančiomis priemonėmis, visų pirma su horizontaliąja reikiama sąlyga dėl Chartijos pagal Bendrųjų nuostatų reglamentą ir su teisinės valstybės principu susijusiomis svarbiausiomis tarpinėmis reikšmėmis pagal EGADP; apgailestauja, kad 2023 m. gruodžio mėn. Komisija įvertino, jog Vengrija įvykdė horizontaliąją reikiamą sąlygą dėl teismų nepriklausomumo, kartu išlaikydama Sąlygų reglamente nustatytas priemones; ***taip pat pažymi, kad, pavyzdžiui, Lenkijoje tam tikros lėšos nebuvo skirtos, nes nebuvo įvykdyta reikiama horizontalioji sąlyga arba nebuvo pasiektos itin svarbios tarpinės reikšmės, tačiau nebuvo užregistruotos jokios priežastys, dėl kurių***

	nebuvo taikomas Sąlygų reglamentas; pabrėžia, kad šis nuoseklumo trūkumas trukdo vykdyti demokratinę jų taikymo priežiūrą; ***pakartoja savo poziciją, kad Komisijos sprendimas yra neteisėtas, kaip teigiama nagrinėjamame Parlamento ieškinyje prieš Komisiją byloje C-225/24, visų pirma dėl daugelio Bendrųjų nuostatų reglamento esminių nuostatų ir Komisijos pareigos motyvuoti savo sprendimą pažeidimo, taip pat dėl jos piktnaudžiavimo įgaliojimais politinio kompromiso forma, kad Vengrija atsiimtų savo veto dėl tam tikrų skubių sprendimų, kuriems reikėjo vieningo Europos Vadovų Tarybos pritarimo;***

Pakeitimas 42

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
23 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
23. ***įspėja***, kad ***išaldytų asignavimų perskirstymas*** ar ***pertvarkymas kitoms programoms ar tikslams būtų ženklas reikalavimų nesilaikančioms vyriausybėms, kad nuostolius galima*** kompensuoti ***kitur***; todėl primygtinai ragina Komisiją atmesti bet kokius prašymus perkelti lėšas į kitas programas ar prioritetus pagal tą pačią programą, nes dėl to būtų apeinamas sustabdymas pagal Sąlygų reglamentą; prašo Komisijos perduoti Parlamentui visą tokio prašymo dėl perkėlimo tekstą, kad demokratinė kontrolė galėtų būti vykdoma prieš Komisijai priimant sprendimą, o ne po jo;	23. ***pabrėžia***, kad ***jokie pervedimai, programų pakeitimai*** ar ***pertvarkymai, įskaitant įsipareigojimus ir mokėjimus, neturėtų būti naudojami pagal Sąlygų reglamentą ar Bendrųjų nuostatų reglamentą numatytoms priemonėms*** kompensuoti; todėl primygtinai ragina Komisiją atmesti bet kokius prašymus perkelti lėšas į kitas programas ar prioritetus pagal tą pačią programą, nes dėl to būtų apeinamas sustabdymas pagal Sąlygų reglamentą ***ir Bendrųjų nuostatų reglamentą***; prašo Komisijos perduoti Parlamentui visą tokio prašymo dėl perkėlimo tekstą, kad demokratinė kontrolė galėtų būti vykdoma prieš Komisijai priimant sprendimą, o ne po jo; ***primena Komisijos įsipareigojimą, prisiimtą priimant peržiūrėtą sanglaudos politikos dokumentų rinkinį, užtikrinti, kad nauji lankstumo mechanizmai negalėtų būti naudojami siekiant apeiti priemones, priimtas pagal Sąlygų reglamentą arba Bendrųjų nuostatų reglamentą; ragina Komisiją ir valstybes nares visapusiškai***

laikytis šio įsipareigojimo praktikoje, kad būtų išsaugotas atgrasomasis teisinės valstybės sąlygų sistemos poveikis ir vientisumas; pabrėžia, kad tokie lėšų perkėlimai turėtų būti teisiškai laikomi neleistinais; ragina Komisiją užtikrinti, kad šiuo tikslu būtų nustatytos teisinės apsaugos priemonės, be kita ko, pagal 2028–2034 m. DFP;

Pakeitimas 43

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
23 a dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	23a. palankiai vertina Komisijos pasiūlymą stiprinti teisinės valstybės principo taikymo ataskaitoje pateiktų rekomendacijų ir finansinės paramos pagal 2028–2034 m. DFP sąsają ir visais atvejais, kiek tai susiję su teisine valstybe, taikyti planą „reforma siekiant gauti lėšų“, parengtą pagal EGADP po COVID-19 pagal nacionalinės ir regioninės partnerystės planus; pabrėžia, kad teisinės valstybės sąlygų ir kriterijų vertinimas pagal 2028–2034 m. DFP turi būti grindžiamas ne politiniais susitarimais, o nešališkomis dalykinėmis ekspertinėmis žiniomis, ir kad šis tikslas turi būti užtikrintas ir apsaugotas proceso, susijusio su to vertinimo atlikimu ir atitinkamų išvadų padarymu remiantis jo rezultatais, metu; atsižvelgdamas į tai pažymi, kad valstybėms narėms skirtus sprendimus dėl teisinės valstybės principų ir pagrindinių teisių laikymosi turėtų priimti Komisija, kaip Sutarčių sergėtoja, o ne Taryba, nes ji gali nenorėti imtis veiksmų, kurie darytų neigiamą poveikį valstybėms narėms; atkreipia dėmesį, kad pagal deleguotųjų aktų procedūrą Komisija gali skubiai imtis veiksmų kartu užtikrinant Parlamento ir Tarybos politinę priežiūrą;

Pakeitimas 44

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
25 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
25. pakartoja, kad Parlamentas labai rimtai vertina savo tikrinimo vaidmenį, susijusį su Sąlygų reglamento įgyvendinimu; pripažįsta, kad Komisija įvykdė savo teisinę pareigą nedelsiant informuoti Parlamentą apie visas siūlomas, priimtas ar panaikintas priemones; apgailestauja, kad Komisija pateikė tik būtiniausią informaciją, nepateikdama svarbiausių detalių, ir net Parlamento prašymu nesidalijo visais dokumentais; pabrėžia, jog tam, kad Parlamentas galėtų veiksmingai vykdyti savo biudžetines ir priežiūros pareigas, labai svarbu laiku, visapusiškai ir aktyviai dalytis informacija;	25. pakartoja, kad Parlamentas labai rimtai vertina savo tikrinimo vaidmenį, susijusį su Sąlygų reglamento įgyvendinimu***, ir primena, kad, remiantis reglamento 8 straipsniu, Komisija turi nedelsdama informuoti Parlamentą apie bet kokias pagal reglamento 5, 6 ir 7 straipsnius siūlomas, priimtas ar panaikintas priemones***; pripažįsta, kad Komisija įvykdė savo teisinę pareigą nedelsiant informuoti Parlamentą apie visas siūlomas, priimtas ar panaikintas priemones; apgailestauja, kad Komisija pateikė tik būtiniausią informaciją, nepateikdama svarbiausių detalių, ir net Parlamento prašymu nesidalijo visais dokumentais; pabrėžia, jog tam, kad Parlamentas galėtų veiksmingai vykdyti savo biudžetines ir priežiūros pareigas, labai svarbu laiku, visapusiškai ir aktyviai dalytis informacija;

Pakeitimas 45

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
27 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
27. primygtinai ragina Komisiją susitarti dėl saugaus ryšių kanalo, kad atsakingiems Parlamento organams būtų užtikrinta prieiga prie tokios informacijos, kartu užtikrinant jos konfidencialumą;	***Išbraukta.***

Pakeitimas 46

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
28 a dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	28a. apskritai mano, kad reikėtų stiprinti ES lygmens tarpinstitucinį dialogą ir bendradarbiavimą teisinės valstybės klausimu; apgailestauja dėl to, kad Komisija ir Taryba iki šiol yra atmetusios jo pasiūlymą sudaryti tarpinstitucinį susitarimą dėl demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių; dar kartą patvirtina, kad yra pasirengęs atnaujinti derybas dėl tokio susitarimo;

Pakeitimas 47

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
28 b dalis (naują)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	28b. primena, kad pagal Sąlygų reglamento 9 straipsnį Komisija iki 2024 m. sausio 12 d. turi pateikti Parlamentui ir Tarybai ataskaitą apie jo taikymą, visų pirma apie priimtų priemonių veiksmingumą; pažymi, kad Komisija tinkamai įvykdė šią ataskaitos teikimo pareigą; primygtinai ragina Komisiją, atsižvelgiant į tai, kad reglamentas turėtų būti taikomas be laiko apribojimų, pateikti tokią ataskaitą kartą per metus;

Pakeitimas 48

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
29 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
29. primena konkrečias Sąlygų reglamento ir 2022 m. gairių nuostatas, kuriomis ES įpareigojama apsaugoti teisėtus galutinių gavėjų ir naudos gavėjų interesus nuo jų vyriausybėms taikomų sankcijų finansinių pasekmių; visų pirma primena valstybių narių, kurioms taikomos	29. primena konkrečias Sąlygų reglamento ir 2022 m. gairių nuostatas, kuriomis ES įpareigojama apsaugoti teisėtus galutinių gavėjų ir naudos gavėjų interesus nuo jų vyriausybėms taikomų sankcijų finansinių pasekmių; ***reiškia susirūpinimą dėl to, kad gali būti***

priemonės pagal Reglamentą, pareigą toliau vykdyti visus įsipareigojimus galutiniams gavėjams ir naudos gavėjams;	***piktnaudžiaujama ES lėšų sustabdymu kaip politiniu ginklu prieš pilietinę visuomenę ir vietos valdžios institucijas;*** visų pirma primena valstybių narių, kurioms taikomos priemonės pagal Reglamentą, pareigą toliau vykdyti visus įsipareigojimus galutiniams gavėjams ir naudos gavėjams;

Pakeitimas 49

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
30 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
30. apgailestauja, kad praktiškai numatytos apsaugos priemonės iš esmės tebėra teorinės, nes tiesioginių išmokų ar lėšų nukreipimo procedūros yra sudėtingos, o komunikacija su galutiniais gavėjais ir naudos gavėjais nėra pastovi; pripažįsta, kad reikia daugiau nuveikti ES lygmeniu siekiant pagerinti galutinių gavėjų ir naudos gavėjų teisėtų interesų apsaugą ir užtikrinti jiems galimybę gauti ES finansavimą;	30. apgailestauja, kad praktiškai numatytos apsaugos priemonės iš esmės tebėra teorinės, nes tiesioginių išmokų ar lėšų nukreipimo procedūros yra sudėtingos, o komunikacija su galutiniais gavėjais ir naudos gavėjais nėra pastovi; ***palankiai vertina tai, kad Komisija savo pasiūlyme dėl 2028–2034 m. DFP pareiškė ketinanti stiprinti galutinių gavėjų ir naudos gavėjų apsaugą; tačiau pabrėžia, kad šis įsipareigojimas turi tapti veiksmingomis praktinėmis apsaugos priemonėmis, ir pabrėžia, kad, atsižvelgiant į pastebėtus dabartinės sistemos trūkumus, reikės nustatyti aiškius ir konkrečius mechanizmus, kad būtų užtikrinta tikra naudos gavėjų apsauga; reiškia susirūpinimą dėl to, kad dėl siūlomos 2028–2034 m. DFP struktūros gali būti dar sunkiau apsaugoti galutinius gavėjus ir naudos gavėjus, nes ji suteiktų valstybių narių vyriausybėms didesnę ES lėšų valdymo kontrolę;*** pripažįsta, kad reikia daugiau nuveikti ES lygmeniu siekiant pagerinti galutinių gavėjų ir naudos gavėjų teisėtų interesų apsaugą ir užtikrinti jiems galimybę gauti ES finansavimą; ***atkreipia dėmesį į NRP reglamento projekto 15 straipsnio 4 dalį ir pabrėžia, kad turėtų būti nustatyta prievolė leisti naudoti asignavimus, atitinkančius pagal sąlygų režimą panaikintus asignavimus, pagal kitas ES priemones ar programas,***

	įgyvendinamas vykdant tiesioginį ar netiesioginį valdymą, visų pirma tas, kuriomis prisidedama prie Europos demokratijos, pilietinės visuomenės, ES vertybių ar kovos su korupcija rėmimo, ir bent iš dalies valstybėje narėje, kurioje padaryti teisinės valstybės principo pažeidimai;

Pakeitimas 50

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
31 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
31. susirūpinęs pažymi, kad kai kuriose valstybėse narėse kleptokratinės oligarchinės struktūros sistemingai perima strategiškai svarbius sektorius, pvz., bankininkystės, mažmeninės prekybos, maisto, farmacijos, statybos ir technologijų sektorius, kurie gali kelti pavojų ES biudžeto apsaugai, pvz., kai tokios struktūros kreipiasi dėl ES lėšų; pabrėžia, kad svarbu užtikrinti lygias galimybes visiems pareiškėjams gauti tiek ES finansavimą, tiek galimybę naudotis nešališkais ir veiksmingais skundų nagrinėjimo mechanizmus;	31. susirūpinęs pažymi, kad kai kuriose valstybėse narėse kleptokratinės oligarchinės struktūros sistemingai perima strategiškai svarbius sektorius, pvz., bankininkystės, mažmeninės prekybos, maisto, farmacijos, statybos ir technologijų sektorius, kurie gali kelti pavojų ES biudžeto apsaugai, pvz., kai tokios struktūros kreipiasi dėl ES lėšų; pabrėžia, kad svarbu užtikrinti lygias galimybes visiems pareiškėjams gauti tiek ES finansavimą, tiek galimybę naudotis nešališkais ir veiksmingais skundų nagrinėjimo mechanizmus; ***primygtinai ragina Komisiją sistemingai atlikti ES lėšų paskirstymo auditą, kad būtų išvengta interesų konfliktų, politinio instrumentalizavimo ar neskaidraus lėšų paskirstymo nacionaliniu lygmeniu;***

Pakeitimas 51

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
32 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
32. ***remdamasis ribota patirtimi*** mano, kad ***sąlygų režimas buvo veiksminga*** ES finansinių interesų ***apsaugos*** nuo rizikos, kylančios dėl teisinės valstybės principo pažeidimų, priemonė; ***todėl*** primygtinai	32. mano, kad ***gali būti per anksti daryti galutinius pareiškimus apie šios priemonės veiksmingumą*** ES finansinių interesų ***apsaugai*** nuo rizikos, kylančios dėl teisinės valstybės principo pažeidimų,

reikalauja, kad režimas ir toliau būtų taikomas visam ES biudžetui, įskaitant veiklos rezultatais grindžiamas priemones, kad visoms ES išlaidų eilutėms būtų taikoma veiksminga teisinės valstybės principo taikymo kontrolė; primygtinai ragina Komisiją užtikrinti, kad Sąlygų reglamentas būtų nuosekliai taikomas ES biudžetui, neatsižvelgiant į jo finansavimo modelį;	***ir pabrėžia, kad, kaip ir bet kuri kita*** priemonė***, ji gali būti tobulinama***; ***tačiau*** primygtinai reikalauja, kad režimas ir toliau būtų taikomas visam ES biudžetui, įskaitant veiklos rezultatais grindžiamas priemones, kad visoms ES išlaidų eilutėms būtų taikoma veiksminga teisinės valstybės principo taikymo kontrolė; primygtinai ragina Komisiją užtikrinti, kad Sąlygų reglamentas būtų nuosekliai taikomas ES biudžetui, neatsižvelgiant į jo finansavimo modelį;

Pakeitimas 52

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
34 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
34. ragina Komisiją skubiai peržiūrėti 2022 m. gaires, kad būtų: labiau tiesiogiai sprendžiamas lėšų nukreipimo ar perskirstymo rizikos klausimas; paskelbta laipsniška metodika, iš kurios būtų matyti, kaip apskaičiuojamas proporcingumas; apibrėžtas pakankamai tiesioginis santykis tarp teisinės valstybės principo pažeidimo ir rizikos biudžetui; reikalaujama aiškesnio santykio tarp pažeidimų ir priimtų priemonių, be kita ko, nustatant tikslesnius tų pažeidimų standartus, ir pateikti aiškūs sprendimai ir praktiniai veiksmai, susiję su atšaukimu;	34. ragina Komisiją skubiai peržiūrėti 2022 m. gaires, kad būtų: labiau tiesiogiai sprendžiamas lėšų nukreipimo ar perskirstymo rizikos klausimas; paskelbta laipsniška metodika, iš kurios būtų matyti, kaip ***vertinamas arba*** apskaičiuojamas ***taisomųjų priemonių*** proporcingumas ***ir veiksmingumas***; apibrėžtas pakankamai tiesioginis santykis tarp teisinės valstybės principo pažeidimo ir rizikos biudžetui***, įskaitant praktinius pavyzdžius***; reikalaujama aiškesnio santykio tarp pažeidimų ir priimtų priemonių, be kita ko, nustatant tikslesnius tų pažeidimų standartus ***ir paaiškinant proaktyvios stebėsenos reikalavimus***, ir pateikti aiškūs sprendimai ir praktiniai veiksmai, susiję su atšaukimu;

Pakeitimas 53

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
35 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
35. atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją peržiūrėti Sąlygų reglamento,	35. atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją ***detaliau paaiškinti savo***

kaip kraštutinės priemonės, aiškinimą ir aktyviau jį taikyti, įskaitant 6 straipsnio 4 dalies taikymą, kartu laikantis proporcingumo principo;	***atliekamą pridėtinės vertės ir įvairių biudžeto sąlygų priemonių apribojimų vertinimą,*** peržiūrėti Sąlygų reglamento, kaip kraštutinės priemonės, aiškinimą ir aktyviau jį taikyti, įskaitant 6 straipsnio 4 dalies taikymą, kartu laikantis proporcingumo principo;

Pakeitimas 54

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
36 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
36. prašo, kad Komisija, atlikdama proporcingumo vertinimą, sistemingai atsižvelgtų į pasekmes galutiniams naudos gavėjams, ypač naudos paramos gavėjams, pvz., universitetams, mažosioms ir vidutinėms įmonėms ir pilietinės visuomenės organizacijoms, bet jais neapsiribojant, ir įtrauktų šią analizę į dokumentų rinkinį, perduotą Parlamentui pagal Sąlygų reglamento 8 ***straipsnį***;	36. prašo, kad Komisija, atlikdama proporcingumo vertinimą, sistemingai atsižvelgtų į pasekmes galutiniams naudos gavėjams, ypač naudos paramos gavėjams, pvz., universitetams, mažosioms ir vidutinėms įmonėms ir pilietinės visuomenės organizacijoms, bet jais neapsiribojant, ir įtrauktų šią analizę į dokumentų rinkinį, perduotą Parlamentui pagal Sąlygų reglamento 8 ***straipsnį, sykiu užtikrinant, kad visi šie veikėjai veiksmingai įgyvendintų reikalingus pakeitimus praktiškai, o ne tik teoriškai***;

Pakeitimas 55

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
37 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
37. ragina Komisiją peržiūrėti, kaip ji gali veiksmingai įvykdyti savo pareigą apsaugoti teisėtus galutinių gavėjų ir naudos gavėjų, ypač tų, kurie patiria teisinės valstybės principo taikymo trūkumų pasekmes, finansinius interesus, be kita ko, užtikrinant atitinkamų Sąlygų reglamento nuostatų, susijusių su valstybių narių prievolėmis atlikti mokėjimus, vykdymą; pabrėžia, kad bet kokios priemonės, kurių imamasi siekiant užtikrinti, kad teisėti galutiniai gavėjai ir	37. ragina Komisiją peržiūrėti, kaip ji gali veiksmingai įvykdyti savo pareigą apsaugoti teisėtus galutinių gavėjų ir naudos gavėjų, ypač tų, kurie patiria teisinės valstybės principo taikymo trūkumų pasekmes, finansinius interesus, be kita ko, užtikrinant atitinkamų Sąlygų reglamento nuostatų, susijusių su valstybių narių prievolėmis atlikti mokėjimus, vykdymą; ***ragina Komisiją rasti būdų, kaip paveiktoms lėšoms taikyti tiesioginį valdymą arba leisti jomis naudotis pagal***

naudos gavėjai galėtų toliau gauti ES finansavimą, neturėtų susilpninti Sąlygų reglamento taikymo; tikisi visapusiškai dalyvauti šiame procese;	***kitas ES priemones ar programas, įgyvendinamas taikant tiesioginį arba netiesioginį valdymą, bet kuriuo atveju užtikrinant, kad vietos valdžios institucijos, pilietinės visuomenės organizacijos ir mažosios bei vidutinės įmonės nepatirtų finansavimo sustabdymo pasekmių dėl jų nacionalinės vyriausybės veiksmų, ir, jei ji padarytų išvadą, kad ši galimybė neįmanoma, aiškiai paaiškinti tokios išvados priežastis;*** pabrėžia, kad bet kokios priemonės, kurių imamasi siekiant užtikrinti, kad teisėti galutiniai gavėjai ir naudos gavėjai galėtų toliau gauti ES finansavimą, neturėtų susilpninti Sąlygų reglamento taikymo; tikisi visapusiškai dalyvauti šiame procese;

Pakeitimas 56

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
38 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
38. ragina Komisiją sistemingai daryti kryžmines nuorodas tarp pažeidimo nagrinėjimo procedūrų ir priemonių, priimtų pagal Finansinio reglamento 6 straipsnį, ir ***laukiant*** sąlygų ***tikrinimo***, kad valstybės narės negalėtų pasinaudoti procedūrine izoliacija ir kad būtų apsaugoti ES finansiniai interesai, neatsižvelgiant į naudojamą teisinę priemonę;	38. ragina Komisiją sistemingai daryti kryžmines nuorodas tarp pažeidimo nagrinėjimo procedūrų ir priemonių, priimtų pagal Finansinio reglamento 6 straipsnį, ir ***Sąlygų reglamentą, Bendrųjų nuostatų reglamentą, EGADP reglamentą ir būsimą 2028–2034 m. DFP*** sąlygų ***sistemą, bei bet kokių kitų susijusių priemonių***, kad valstybės narės negalėtų pasinaudoti procedūrine izoliacija ir kad būtų apsaugoti ES finansiniai interesai, neatsižvelgiant į naudojamą teisinę priemonę;

Pakeitimas 57

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
39 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
39. mano, kad taisomieji veiksmai turėtų būti papildyti apsaugos	39. mano, kad taisomieji veiksmai turėtų būti papildyti apsaugos

priemonėmis, kad prireikus ateityje būtų išvengta panašių situacijų;	priemonėmis, kad prireikus ateityje būtų išvengta panašių situacijų ***ar tolesnio padėties blogėjimo***;

Pakeitimas 58

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
40 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
40. tikisi, kad Komisija imsis konkrečių veiksmų, kad sustiprintų savo metinėse teisinės valstybės principo taikymo ataskaitose pateiktų rekomendacijų ir finansinės paramos iš ES biudžeto santykį, kaip nurodyta 2024 m. įgaliojamuosiuose raštuose už biudžetą ir teisinės valstybės principą atsakingiems Komisijos nariams; ragina Komisiją savo metinėse teisinės valstybės principo taikymo ataskaitose pateiktas konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas paversti konkrečiais orientyrais, į kuriuos valstybės narės turėtų sistemingai atsižvelgti, ir, kai tinkama, naudoti jas kaip įrodymus Sąlygų reglamento aktyvavimui pagrįsti;	40. tikisi, kad Komisija imsis konkrečių veiksmų, kad sustiprintų savo metinėse teisinės valstybės principo taikymo ataskaitose pateiktų rekomendacijų ir finansinės paramos iš ES biudžeto santykį, kaip nurodyta 2024 m. įgaliojamuosiuose raštuose už biudžetą ir teisinės valstybės principą atsakingiems Komisijos nariams; ragina Komisiją savo metinėse teisinės valstybės principo taikymo ataskaitose pateiktas konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas paversti konkrečiais orientyrais, į kuriuos valstybės narės turėtų sistemingai atsižvelgti, ir, kai tinkama, naudoti jas kaip įrodymus Sąlygų reglamento ***ir kitų priemonių*** aktyvavimui pagrįsti; ***pabrėžia, kad kartu su tokiais orientyrais turėtų būti nustatyti aiškūs terminai, ir ragina parengti atitinkamus rodiklius;***

Pakeitimas 59

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
41 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
41. pabrėžia, kad metinė teisinės valstybės principo taikymo ataskaita šiuo metu grindžiama keturiais ramsčiais, t. y.: teisingumo sistema, kovos su korupcija sistema, žiniasklaidos pliuralizmu ir kitais instituciniais klausimais, susijusiais su stabdžių ir atsvarų sistema; ***pripažįsta***, kad bendrosios rinkos aspektas buvo įtrauktas į 2025 m. teisinės valstybės principo	41. pabrėžia, kad metinė teisinės valstybės principo taikymo ataskaita šiuo metu grindžiama keturiais ramsčiais, t. y.: teisingumo sistema, kovos su korupcija sistema, žiniasklaidos pliuralizmu ir kitais instituciniais klausimais, susijusiais su stabdžių ir atsvarų sistema; ***palankiai vertina tai***, kad bendrosios rinkos aspektas buvo įtrauktas į 2025 m. teisinės valstybės

taikymo ataskaitą, siekiant spręsti teisinės valstybės principo problemas, darančias poveikį įmonėms ir darbuotojams; pabrėžia, kad veikianti teisingumo sistema, tvirta kovos su korupcija sistema, žiniasklaidos pliuralizmas***,*** tinkama stabdžių ir atsvarų sistema ***ir veikianti bendroji rinka yra neatsiejamai susijusios su teisinės valstybės principu***;	principo taikymo ataskaitą, siekiant spręsti teisinės valstybės principo problemas, darančias poveikį įmonėms ir darbuotojams; pabrėžia, kad veikianti teisingumo sistema, tvirta kovos su korupcija sistema, žiniasklaidos pliuralizmas ***ir*** tinkama stabdžių ir atsvarų sistema **–** ***visa tai yra išankstinės bendrosios rinkos veikimo sąlygos; pabrėžia, kad šiuos ramsčius papildo jų dalys, kurios prireikus turėtų būti toliau plėtojamos***;

Pakeitimas 60

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
41 a dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	41a. pabrėžia, kad metinės teisinės valstybės principo taikymo ataskaita, ir ypač joje pateiktos rekomendacijos, turėtų būti parengtos taip, kad jas būtų galima visapusiškai ir tiesiogiai panaudoti sprendžiant, ar tikslinga taikyti Sąlygų reglamentą; taip pat ragina Komisiją patikslinti ribą, nuo kurios ataskaitoje nustatyti trūkumai ir pateiktos atitinkamos rekomendacijos yra laikomi pakankamai rimtais, kad būtų pagrįstas finansinės priemonės, pvz., Sąlygų reglamento, taikymas;

Pakeitimas 61

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
42 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
42. pažymi, kad dėl sistemingų teisinės valstybės principo taikymo pažeidimų, nustatytų pagal metinės teisinės valstybės principo taikymo ataskaitos ramsčius, kurie yra pakankamai tiesiogiai susiję su ES biudžeto apsauga, turėtų būti pradėtas taikyti sąlygų mechanizmas, visų pirma	42. pažymi, kad dėl sistemingų teisinės valstybės principo taikymo pažeidimų, nustatytų pagal metinės teisinės valstybės principo taikymo ataskaitos ramsčius, kurie yra pakankamai tiesiogiai susiję su ES biudžeto apsauga, turėtų būti pradėtas taikyti sąlygų mechanizmas, visų pirma

tokiais atvejais kaip pažeidimai, manipuliavimas ar favoritizmas kvietimuose teikti pasiūlymus ir paraiškose, susijusiose su ES finansavimu, taip pat administracinis priekabiavimas, kuriuo pažeidžiamas vienodas požiūris į vietos ir regionų valdžios institucijas, įmones ar kitus galutinius gavėjus ir naudos gavėjus, taip pat jų galimybės gauti ES lėšų;	tokiais atvejais kaip ***sistemingi teismų nepriklausomumo pažeidimai, neveiksminga kovos su korupcija sistema, įskaitant politinį generalinės prokuratūros ar aukščiausiųjų audito institucijų užvaldymą, sprendimų nevykdymas arba*** pažeidimai, manipuliavimas ar favoritizmas kvietimuose teikti pasiūlymus ir paraiškose, susijusiose su ES finansavimu, taip pat administracinis priekabiavimas, kuriuo pažeidžiamas vienodas požiūris į vietos ir regionų valdžios institucijas, įmones ar kitus galutinius gavėjus ir naudos gavėjus, taip pat jų galimybės gauti ES lėšų;

Pakeitimas 62

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
44 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
44. primygtinai reikalauja, kad būtų apsaugotos Parlamento tikrinimo prerogatyvos, suteikiant jam įgaliojimus stebėti sąlygų režimo (ne)taikymo nuoseklumą, taip užkertant kelią politiniam instrumentalizavimui ar neskaidrumui; ragina Komisiją vykdant metinę biudžeto procedūrą perduoti Parlamentui konsoliduotą metinį visų sprendimų dėl sąlygų visose biudžeto išlaidų kategorijose aprašą;	44. primygtinai reikalauja, kad būtų apsaugotos Parlamento tikrinimo prerogatyvos, suteikiant jam įgaliojimus stebėti sąlygų režimo ***pagal dabartines ir būsimas priemones*** (ne)taikymo nuoseklumą, taip užkertant kelią politiniam instrumentalizavimui ar neskaidrumui; ragina Komisiją vykdant metinę biudžeto procedūrą perduoti Parlamentui konsoliduotą metinį visų sprendimų dėl sąlygų visose biudžeto išlaidų kategorijose aprašą;

Pakeitimas 63

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
45 a dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	45a. primygtinai ragina Komisiją susitarti dėl saugaus ryšių kanalo su atsakingais Parlamento organais, kad būtų užtikrinta visapusiška galimybė laiku, išsamiai ir aktyviai susipažinti su

	dokumentais, įskaitant visus rašytinių pranešimų tekstus ir Komisijos tarnybų bei atitinkamos valstybės narės keitimąsi informacija, kartu užtikrinant jų konfidencialumą;

Pakeitimas 64

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
46 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
46. ragina Tarybą užtikrinti, kad procesas būtų pagrįstas faktais ir objektyvus, ir kuo labiau laikytis Komisijos pasiūlymų; be to, primygtinai ragina Tarybą ***nekeisti*** priemonių priėmimo proceso ***į derybų įrankį***;	46. ragina Tarybą užtikrinti, kad procesas būtų pagrįstas faktais ir objektyvus, ir kuo labiau laikytis Komisijos pasiūlymų***, o nukrypimo nuo jų atveju pateikti pakankamą to pagrindimą***; be to, primygtinai ragina Tarybą ***nepaversti*** priemonių priėmimo proceso ***politinių susitarimų sudarymo procesu, kuris leistų valstybei narei, kuriai būtų taikomas šis procesas, pasinaudoti savo veto teise dėl skubių sprendimų, kuriems reikalingas vieningas Europos Vadovų Tarybos pritarimas; mano, kad turėtų būti įmanoma pagal dabartinį reglamentą taikant tą pačią procedūrą supaprastintai priimti naujas priemones ES biudžetui apsaugoti, jei padėtis, dėl kurios buvo priimtos priemonės, nebuvo ištaisyta arba pablogėjo, sykiu užtikrinant, kad toliau būtų taikomi tie patys esminiai kriterijai ir apsaugos priemonės***;

Pakeitimas 65

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
47 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
47. prašo Komisijos sukurti interaktyvų portalą, kuriame piliečiai, galutiniai gavėjai ir naudos gavėjai bei ekonominės veiklos vykdytojai galėtų stebėti visą su sąlygomis susijusių atvejų gyvavimo ciklą nuo pranešimo iki galimo priemonių	47. prašo Komisijos sukurti interaktyvų portalą, kuriame piliečiai, ***pilietinės visuomenės organizacijos,*** galutiniai gavėjai ir naudos gavėjai bei ekonominės veiklos vykdytojai galėtų stebėti visą su sąlygomis susijusių atvejų gyvavimo ciklą

panaikinimo, siekiant padidinti skaidrumą ir užkirsti kelią klaidingai informacijai; atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją paskelbti faktų suvestines, kuriose būtų nurodyti visi būsimi veiksmai pagal Sąlygų reglamentą, nurodant pažeidimų rūšį ir vertinimą, poveikį ES biudžetui ir, kai aktualu, jos siūlomų priemonių proporcingumą; ragina Komisiją užtikrinti, kad atitinkama informacija būtų platinama galutiniams gavėjams ir atitinkamiems naudos gavėjams bei plačiajai visuomenei;	nuo pranešimo iki galimo priemonių panaikinimo, siekiant padidinti skaidrumą ir užkirsti kelią klaidingai informacijai; atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją paskelbti faktų suvestines, kuriose būtų nurodyti visi būsimi veiksmai pagal Sąlygų reglamentą, nurodant pažeidimų rūšį ir vertinimą, poveikį ES biudžetui ir, kai aktualu, jos siūlomų priemonių proporcingumą; ragina Komisiją užtikrinti, kad atitinkama informacija būtų platinama galutiniams gavėjams ir atitinkamiems naudos gavėjams bei plačiajai visuomenei;

Pakeitimas 66

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
49 dalis

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
49. ragina Komisiją stiprinti ***savo*** tyrimo pajėgumus sudarant nuolatinį specializuotų ekspertų, galinčių įvertinti sudėtingus teisinės valstybės principo pažeidimus, sąrašą, taip užtikrinant greitesnius ir techniškai patikimus sprendimus, ir sukurti IT sistemą, kuri sudarytų sąlygas nustatyti gautų pranešimų modelius ar panašumus;	49. ***mano, kad Komisija dar nėra visapusiškai sukūrusi būtinų administracinių pajėgumų reglamentui įgyvendinti; pabrėžia, kad ES institucijos turi užtikrinti, kad Komisijai būtų suteiktos tinkamos priemonės veiksmingai jam įgyvendinti; taigi, remdamasis šiuo pagrindu,*** ragina Komisiją ***skirti tinkamų žmogiškųjų išteklių reglamento įgyvendinimui užtikrinti,*** stiprinti ***Komisijos*** tyrimo pajėgumus sudarant nuolatinį specializuotų ekspertų, galinčių įvertinti sudėtingus teisinės valstybės principo pažeidimus, sąrašą, taip užtikrinant greitesnius ir techniškai patikimus sprendimus, ir sukurti IT sistemą, kuri sudarytų sąlygas nustatyti gautų pranešimų modelius ar panašumus; ***pabrėžia, kad reikia glaudžiai ir struktūriškai bendradarbiauti susijusiems Komisijos generaliniams direktoratams, visų pirma Biudžeto generaliniam direktoratui ir Teisingumo ir vartotojų reikalų generaliniam direktoratui, kad būtų užtikrintas reglamento taikymo nuoseklumas ir papildomumas;***

Pakeitimas 67

Pasiūlymas dėl rezoliucijos
51 a dalis (nauja)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos	*Pakeitimas*
	51a. pakartoja savo pasiūlymą sukurti ES demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių mechanizmą, kuris būtų grindžiamas Parlamento 2020 m. pasiūlymu; pabrėžia, kad šis mechanizmas turėtų būti reguliuojamas Parlamento, Komisijos ir Tarybos tarpinstituciniu susitarimu, kurį sudarytų metinis ES vertybių stebėsenos ciklas, apimantis visus ES sutarties 2 straipsnio aspektus ir vienodai, objektyviai ir teisingai taikomas visoms valstybėms narėms ir šalims kandidatėms, padedant nepriklausomų ekspertų grupei, kuri rengtų rekomendacijas ir susietų jas su biudžeto ir kitomis vykdymo užtikrinimo priemonėmis, taip pat stiprinant Parlamento vykdomą priežiūrą; pabrėžia, kad, nors ES turimas teisinės valstybės priemonių rinkinys buvo gerokai išplėstas, jo veiksmingumas priklauso nuo nuoseklaus ir tinkamo taikymo visose ES institucijose; pabrėžia, kad tuo tarpu reikia sukurti Europos teisinės valstybės semestrą, kuriame būtų nustatyta aiški struktūra su konkrečiais orientyrais ir aktyviu visų ES institucijų indėliu; pabrėžia, kad, nors iš pradžių daugiausia dėmesio buvo skiriama teisinei valstybei, šio Europos teisinės valstybės semestro struktūra turėtų būti sukurta taip, kad ją būtų galima palaipsniui išplėsti įtraukiant visas ES sutarties 2 straipsnyje įtvirtintas vertybes, užtikrinant visapusišką ir nuoseklų požiūrį į Sąjungos vertybių apsaugą; pabrėžia, kad šis metinis ciklas turi būti grindžiamas patikimais, objektyviais rodikliais ir turi būti aiškiai nurodyta, jog teisinės valstybės principo pažeidimai niekada nėra nereikšmingi ir kad visi nustatyti susirūpinimą keliantys faktai turi turėti realių pasekmių, analogiškų Europos semestro

mechanizmui, taikomam viešųjų finansų srityje;

PRIEDAS. GAUTOS INFORMACIJOS DEKLARACIJA

Nuomonės referentas, prisiimdamas visą atsakomybę, pareiškia, kad į savo nuomonę neįtraukė jokios interesų grupių atstovų, kuriems taikomas Tarpinstitucinis susitarimas dėl privalomo skaidrumo registro[1], arba trečiųjų šalių valdžios institucijų, įskaitant jų diplomatines atstovybes ir ambasadas, atstovų, kurie turi būti išvardyti šiame priede pagal Darbo tvarkos taisyklių I priedo 8 straipsnį, informacijos.

[1] 2021 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl privalomo skaidrumo registro (OL L 207, 2021 6 11, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

Priėmimo data	5.11.2025
Galutinio balsavimo rezultatai	+ : 52 - : 21 0 : 1
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Abir Al-Sahlani, Giuseppe Antoci, Jaume Asens Llodrà, Malik Azmani, Pernando Barrena Arza, Nicolas Bay, Ioan-Rareş Bogdan, Krzysztof Brejza, Saskia Bricmont, Jorge Buxadé Villalba, Jaroslav Bžoch, Mélissa Camara, Susanna Ceccardi, Caterina Chinnici, Alessandro Ciriani, Paulo Cunha, Lena Düpont, Marieke Ehlers, Estrella Galán, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Evin Incir, Paolo Inselvini, Marina Kaljurand, Mariusz Kamiński, Assita Kanko, Fabienne Keller, Mary Khan, Moritz Körner, András László, Murielle Laurent, Fabrice Leggeri, Jeroen Lenaers, Erik Marquardt, Michael McNamara, Ana Catarina Mendes, Verena Mertens, Nadine Morano, Matjaž Nemec, Ana Miguel Pedro, Emil Radev, Ilaria Salis, Birgit Sippel, Petra Steger, Cecilia Strada, Tineke Strik, Tomas Tobé, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Kristian Vigenin, Charlie Weimers, Sophie Wilmès, Alessandro Zan, Javier Zarzalejos
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Anja Arndt, Konstantinos Arvanitis, David Casa, Kinga Gál, Geadis Geadi, Nikola Minchev, Dolors Montserrat, Javier Moreno Sánchez, Leoluca Orlando, Maria Walsh, Maciej Wąsik
Posėdyje per galutinį balsavimą pagal 216 straipsnio 7 dalį dalyvavę nariai	Isabel Benjumea Benjumea, Robert Biedroń, Henrik Dahl, Elisabetta Gualmini, Martine Kemp, Stefan Köhler, Judita Laššáková, Miriam Lexmann, André Rodrigues, Marjan Šarec

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS
NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITE

52	+
PPE	Benjumea Benjumea Isabel, Bogdan Ioan-Rares, Brejza Krzysztof, Casa David, Chinnici Caterina, Cunha Paulo, Dahl Henrik, Düpont Lena, Kemp Martine, Köhler Stefan, Lenaers Jeroen, Mertens Verena, Montserrat Dolors, Morano Nadine, Pedro Ana Miguel, Radev Emil, Tobé Tomas, Walsh Maria, Zarzalejos Javier
Renew	Al-Sahlani Abir, Azmani Malik, García Hermida-Van Der Walle Raquel, Keller Fabienne, Körner Moritz, McNamara Michael, Minchev Nikola, Sarec Marjan, Wilmès Sophie
S&D	Biedron Robert, Gualmini Elisabetta, Incir Evin, Kaljurand Marina, Laurent Murielle, Mendes Ana Catarina, Moreno Sánchez Javier, Nemec Matjaz, Rodrigues André, Sippel Birgit, Strada Cecilia, Vigenin Kristian, Zan Alessandro
The Left	Antoci Giuseppe, Arvanitis Konstantinos, Barrena Arza Pernando, Galán Estrella, Salis Ilaria
Verts/ALE	Asens Llodrà Jaume, Bricmont Saskia, Camara Mélissa, Marquardt Erik, Orlando Leoluca, Strik Tineke

21	-
ECR	Bay Nicolas, Ciriani Alessandro, Geadi Geadis, Inselvini Paolo, Kaminski Mariusz, Kanko Assita, Wasik Maciej, Weimers Charlie
ESN	Arndt Anja, Khan Mary, Uhrík Milan
NI	Lassáková Judita
PfE	Buxadé Villalba Jorge, Bzoch Jaroslav, Ceccardi Susanna, Ehlers Marieke, Gál Kinga, László András, Leggeri Fabrice, Steger Petra, Vandendriessche Tom

1	0
PPE	Lexmann Miriam

Sutartiniai ženklai:
+ : už
- : prieš
0 : susilaikė